

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Radomsk czyli Noworadomsk — a nie Radomsko i t. p.

Nazwa miejscowości Radomsk pojawia się w ostatnich czasach na wekslach w formie „Radomsko”; co daje powód do nieporozumień. Oddziały bowiem wysyłają weksle z podaniem na nich miejscem płatności „Radomsko” do Oddziału w Radomiu, który zwraca je do Oddziału w Piotrkowie jako płatne w Zastępstwie w Radomsku.

Wyjaśnia się tedy ponownie, że urzędowa nazwa, omawiana w „Wiadomościach” Exh. 124/XVI z dnia 31 sierpnia 1923 r., dla wymienionej miejscowości opiewa **Radomsk**, względnie dawniej **Noworadomsk**.

Weksle zatem, na których podano miejsce płatności inaczej niż Radomsk lub Noworadomsk (np. Radomsko i t. p.) należy bezwarunkowo odrzucać.

Nalepki na wekslach, wskazujące powód ich odrzucenia.

Oddziały mają obowiązek podane do dyskonta weksle badać, a odrzucone zaopatrywać w nalepki z odpowiednim napisem, wskazującym ustalone błędy formalne np. „Za niska opłata stemplowa” — „Brak roku wystawienia” — „Suma wyrażona cyframi i słowami niezgodna” i t. p. W wielu jednak wypadkach powód odrzucenia stanowi inny ważny szczegół, a mianowicie to, że wystawca, względnie akceptant dopuszcza swoje weksle do protestu. Na uwidocznienie tego na wekslach nie było dotąd odpowiednich nalepek, w następstwie czego podawcy, nieświadomi przyczyny odrzucenia przedstawiają weksle takie powtórnie do skupu, narażając się tem samem na znaczne straty.

W uwzględnieniu usilnych prośb podawców, zwłaszcza ze sfer przemysłowych, o podawanie im przyczyny nieprzyjęcia do skupu weksli, został sporządzony w drukarni własnej P. K. K. P. znaczny zapas nalepek z napisem: „Akceptant, względnie wystawca dopuszcza swoje weksle do protestu”. Nalepki te naklejać będą Oddziały odtąd na wekslach odrzuconych z podanego wyżej powodu. Zamawiać je należy trybem zwyczajnym w Dziale Gospodarczym Wydziału III Administracyjnego w miarę potrzeby.

Wypłata równowartości waluty eksportowej w markach polskich bezpośrednio po jej wpływie.

Wpływająca waluta eksportowa za wywożone towary zapisywana jest w Wydziale Dewizowym Oddziału Głównego w myśl ustalonych norm na poszczególne rachunki walutowe, z których eksporterzy podnoszą jej równowartość w markach polskich, względnie dysponują nią na pokrycie swych zobowiązań zagranicznych. Często życzą sobie jednak eksporterzy, by mogli otrzymywać równowartość waluty obcej w markach polskich natychmiast po jej wpływie z pominięciem ksiązkowania jej na rachunku walutowym.

Ponieważ niema zasadniczej przeszkody w tym względzie, można życzeniu temu zadość uczynić z zachowaniem wskazanych niżej formalności.

Na deklaracji (form. Nr. 426 C.) zmienia klient przedostatni ustęp przez przekreślenie niektórych wyrazów w ten sposób, że pozostaje dyspozycja następującej treści: „walutę powyższą po wpływie pros (wypłacić mi, zapisać na mój (nasz) rachunek żyrowy i t. p.) w markach polskich po kursie dziennym”. Oddział zaś po otrzymaniu od władz granicznych części „B” zaświadczeń walutowych, względnie zaświadczeń ramowych, przesyłanych następnie do Wydziału Dewizowego, czyni na nich odpowiednią adnotację, że waluta eksportowa ma być natychmiast po wpływie przeliczona po kursie dnia na marki polskie i przekazana Oddziałowi do wypłaty eksporterowi.

Nowy pieniądz gdański.

Wobec katastrofalnego spadku marki niemieckiej, Senat Gdański powołał do życia w dniu 26 października r. b. nową instytucję tymczasową „Danziger Zentral-kasse”, celem wypuszczenia nowego środka płatniczego, guldena gdańskiego. Gulden ten dzieli się na 100 fenigów i równa się w parytecie jednej dwudziestej piątej części funta szterlinga, czyli jednemu frankowi złotemu.

Gdańska Kasa Centralna jest spółką akcyjną i w skład jej wchodzi najpoważniejsze gdańskie banki.

Zadaniem Kasy Centralnej jest przyjmowanie wkładów w funtach szterlingach, deponowanie tych wkładów w bankach angielskich i wydawanie klientom za te wkłady kwitów depozytowych, opiewających na guldeny gdańskie. Klientowi, zgłaszającemu się z kwitami depozytowymi, opiewającymi na kwotę w guldenach, odpowiadającą całym funtom szterlingom (co najmniej 25 guldenów) obowiązana jest Gdańska Kasa Centralna wydać czek na Londyn w funtach szterlingach.

Tymczasowy gulden w myśl porozumienia z Rządem Polskim przyjmowany jest przez Polską Kasę Rządową, Polskie Koleje Państwowe i Kasy Celne na terytorjum Wolnego Miasta Gdańska w formie bonów skarbowych przy równoczesnem przyjmowaniu marki niemieckiej. O ile w stosunku funta szterlinga do guldena zachodzi disagio wyższe niż 5%, mają kasy polskie prawo nie przyjmować guldena.

Narazie wypuszczone odcinki z datą 22 października 1923 r. opiewają na 100, 25, 10, 5, 2, 1 guldenów i na 50, 25, 10, 5, 2, 1 fenigów. Na dzień 10 listopada r. b. było w obiegu guldenów na sumę 5,974.878 wartości 238.987 funtów szterlingów.

W styczniu 1924 r. przewidziane jest wprowadzenie w Gdańsku guldena w formie ostatecznej jako waluty stałej, wypuszczonej przez specjalnie do tego czasu stworzony bank emisyjny „Bank von Danzig”. Z chwilą tą stanie się gulden gdański jedynym prawnym środkiem płatniczym na obszarze Wolnego Miasta Gdańska. Ustawa o nowym banku emisyjnym wniesiona już została do Sejmu Gdańskiego.

Podług projektu ustawy Bank Gdański ma być towarzystwem akcyjnem. Kapitał zakładowy wynosić ma 7½ miliona guldenów gdańskich i ma być podzielony na 75.000 sztuk akcji imiennych po 100 guldenów każda. Bank może puścić w obieg nie więcej jak 40 milionów guldenów. Polska grupa bankowa uczestniczyć będzie w kapitale zakładowym w dwudziestu pięciu procentach.

Na mocy ustawy monetarnej, która się równocześnie przygotowuje, mają być wypuszczone na obszarze Wolnego Miasta Gdańska monety złote po 25 guldenów, monety srebrne po 5, 2 i ½ guldena, oraz monety nikłowe i miedziane, opiewające na fenigi.

W konwencji paryskiej z listopada 1920 r. przewidziana jest między Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem unifikacja waluty. Wybranie przez Gdańsk za jednostkę monetarną guldena, równającego się 1/25 funta szterlinga, czyli frankowi złotemu, ułatwić może w przyszłości tę unifikację po uzdrowieniu waluty polskiej i wprowadzeniu w obieg złotego. Jedność ta walutowa miałaby ogromne znaczenie ze względu na polsko-gdański obszar celny.

ZESTAWIENIE

ilości banknotów pokrytych złotem i przypadających na głowę jednego mieszkańca w poszczególnych krajach na dzień 31 października 1923 r.

Zapasy złota			Ilość mieszkańców		Obieg banknotów			Procentowe pokrycie banknotów w złocie		Przypada przeciętnie banknotów na głowę mieszkańca w walucie krajowej		Jeden frank szwajcarski równał się dnia 31 października 1923 r.	
			o k o ł o							we frankach szw.			
1.	Holandja	Flor.	531,775,000	6,800,000	Fl. h.	1,016,254,000	57.3%	149.40	324.80	0.46	Fl. h.		
2.	Francja	Fcs.	5,539,233,000	39,200,000	Fcs. fr.	37,848,181,000	14.6%	965.50	319.75	3.02	Fcs. fr.		
3.	Belgia	Fcs.	269,730,000	7,600,000	Fcs. b.	7,281,186,000	3.7%	958.—	273.70	3.50	Fcs. b.		
4.	Szwajcaria	Fcs.	527,493,000	3,900,000	Fcs. szw.	927,422,000	57.—%	237.80	237.80	—	—		
5.	Anglia	£	125,846,345	47,000,000	£	Notes 145,596,300 Currency Notes 258,856,400 404,452,700	31.10%	8—12	215.—	0.04	£		
6.	Hiszpanja	Pes.	2,527,251,000	20,800,000	Pes.	4,313,335,000	58.6%	207.30	155.90	1.33	Pes.		
7.	Szwecja	Kor. szw.	272,287,000	5,800,000	Kor. szw.	562,536,000	48.5%	97.—	144.80	0.67	Kor. szw.		
8.	Norwegja	Kor. n.	147,286,000	2,400,000	Kor. n.	394,078,000	37.4%	164.20	139.15	1.18	Kor. n.		
9.	Danja	Kor. d.	209,631,000	3,300,000	Kor. d.	471,258,000	44.5%	142.80	138.—	1.03 1/2	Kor. d.		
10.	Czechosłowacja (złoto i srebro)	Kor. cz.	1,078,232,000	13,500,000	Kor. cz.	9,279,000,000	11.6%	687.30	113.20	6.07	Kor. cz.		
11.	Stany Zjedn.	\$	3,111,030,000	115,800,000	\$	2,225,390,000	139.8%	19.20	108.—	0.17 1/2	\$		
12.	Włochy	Liry	892,036,000	38,200,000	Liry	12,807,359,000	6.96%	335.30	84.60	3.96	Lir.		
13.	Austria	Kor. a.	62,116,000	6,500,000	Kor. a.	6,607,839,105,000	0.009%	1,016,600.—	80.—	12.660	Kor. a.		
14.	Finlandja	M. f.	42,704,000	3,500,000	M. f.	1,365,311,000	3.1%	390.—	58.80	6.63	M. f.		
15.	Jugosławja	Dyn.	68,739,500	12,300,000	Dyn.	5,880,772,000	1.2%	478.—	31.55	15.15	Dyn.		
16.	Rumunja	Lei	548,910,000	15,700,000	Lei	17,721,753,000	3.—%	1,128.70	30.40	37.10	Lei		
17.	Węgry	Kor. w.	22,547,300	7,500,000	Kor. w.	744,925,533,000	0.003%	99,457.—	30.30	3,280.—	Kor. w.		
18.	Polska	M. p.	54,173,300	27,800,000	M. p.	23,080,402,211,000	0.0002%	830,230.—	2.93	283,000.—	M. p.		
19.	Niemcy	M. n.	467,025,000	60,400,000	M. n.	2,496,822,909,038,875,000 za miliard 0.2%	41,338,000,000.—	1.65	25	Miliardów	M. n.		

Uzupełnienie „Spisu formularzy”.

Nowe formularze.

Nr. formularza	NAZWA FORMULARZA	Używany przez	Rodzaj formularza	Przeciętna ilość formularzy po- trzebna w Od- dziale		U W A G A
				dzien- nie	mie- sięcznie	
180.	List reklamacyjny Wydziału Dewizowo-Giełdowego Oddziału Głównego do korespondentów zagranicznych w sprawie braku kredytowań za wysłane do inkasa dewizy	Tylko Wydział Dewizowo-Giełdowy Oddziału Głównego	kartka			
287.	List reklamacyjny Centralnej Księgowości do Oddziałów w sprawie różnic, stwierdzonych w załącznikach do raportu kasowego	Centralna Księgowość	kartka			
294.	Księga różnic kursowych	Centralna Księgowość	książka			
296.	List awizacyjny do korespondentów zagranicznych o wystawionych na nich czekach przez Wydział Dewizowo-Giełdowy Oddziału Głównego	Tylko Wydział Dewizowo-Giełdowy Oddziału Głównego	kartka			
446.	Białe чеки żyrowe	Oddziały i Wydział Żyrowo - Przekazowy Oddziału Głównego	książeczka			W miarę potrzeby
447.	Księga rachunków „Korespondenci Zagraniczni Loro”	Centralna Księgowość	książka			
448.	Wyciąg z rachunku „Korespondenci Zagraniczni Loro”	Centralna Księgowość	arkusz			
449.	Zestawienie liczb procentowych	Centralna Księgowość	arkusz			
450.	List Oddziału do eksportera z upomnieniem dokonania terminowej wpłaty waluty eksportowej	Oddziały i Wydział Dewizowo - Giełdowy Oddziału Głównego	kartka			W miarę potrzeby
451.	Kwit emerytalny dla b. pracowników P. K. K. P.	Oddziały i Wydziały	kartka			W miarę potrzeby
452.	Kwit emerytalny dla b. urzędników Banku Austriacko-Węgierskiego	Oddziały i Wydziały	kartka			W miarę potrzeby
453.	Inwentarz ruchomości	Oddziały, Centralna Księgowość i Wydział III Administracyjny Naczelnej Dyrekcji	książka			Na szereg lat
454.	Zawiadomienie z Oddziału do Wydziału III Administracyjnego Naczelnej Dyrekcji o zmianach, dotyczących inwentarza ruchomości	Oddziały	kartka			W miarę potrzeby
455.	Inwentarz nieruchomości	Oddziały, Centralna Księgowość i Wydział III Administracyjny Naczelnej Dyrekcji	książka			Na szereg lat
456.	Zawiadomienie z Oddziału do Wydziału III Administracyjnego Naczelnej Dyrekcji o zmianach, dotyczących inwentarza nieruchomości	Oddziały	kartka			W miarę potrzeby
457.	Księga Zastępstw (zbiornik)	Centralna Księgowość	książka			

Nr. formularza	NAZWA FORMULARZA	Używany przez	Rodzaj formularza	Przeciętna ilość formularzy po- trzebna w Od- dziale		U W A G A
				dzien- nie	mie- sięcznie	
458.	Zawiadomienie Kasy Skarbowej, nieposiadającej rachunku żyrowego, znajdującej się poza siedzibą Oddziału, o wpływie podatku	Oddziały i Wydział Żyrowo-Przekazowy Oddziału Głównego	kartka			W miarę potrzeby
459.	Deklaracja lekarza, obejmującej obowiązki lekarza bankowego w P. K. K. P.	Oddziały i Wydział I Personalny Naczelnej Dyrekcji	kartka			W miarę potrzeby
460.	Księga „Czynsz z budynków bankowych”	Centralna Księgowość	książka			
461.	Księga „Koszty domowe”	Centralna Księgowość	książka			
462.	Księga „Sum przechodnich i zwrotnych”	Centralna Księgowość	książka			
463.	Pozostałości przekazów własnych Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej	Oddziały, Wydziały Oddziału Głównego, oraz Skarbiec Emisyjny	kartka	1		
464.	Niebieskie czek dla otwartego i towarowego kredytu	Oddziały, oraz Wydział Towarowy i Otwartego Kredytu Oddziału Głównego	książeczka			W miarę potrzeby
465.	Zestawienie pozycji zamknięcia rachunków: „Korespondenci zagraniczni Nostro”, zgrupowanych według rodzaju waluty obcej	Centralna Księgowość	arkusz			
466.	Dowód wpłaty podatku	Oddziały i Wydziały Oddziału Głównego: Żyrowo-Przekazowy i Dewizowy	blok			W miarę potrzeby

U w a g a: Przy numerze form. 141 C. należy zmienić dotychczasowy tekst rubryki czwartej „blok” na „arkusz”, oraz przy numerze 389 C. dodać w rubryce trzeciej do treści podanej wyrazy „i Zastępstwa”, a skreślić jednocześnie „i” w pierwszym wierszu.

Wycofanie banknotów austriackich.

Bank Narodowy Austriacki podaje do wiadomości, że wycofane zostają z obiegu z dniem 31 stycznia 1924 r. następujące banknoty Banku Austro-Węgierskiego, zaopatrzone stemplem Deutschösterreich:

po K.	1	z datą wystawienia	1 grudnia	1916 r.
„ „	2	„ „	1 marca	1917 r.
„ „	10	„ „	2 stycznia	1915 r.
„ „	20 (I i II serja)	„ „	2 stycznia	1913 r.
„ „	50	„ „	2 stycznia	1914 r.
„ „	100	„ „	2 stycznia	1912 r.
„ „	1000 (I i II serja)	„ „	2 stycznia	1902 r.

Ostateczny termin wymiany banknotów powyższych na odcinki późniejszych emisji oznaczony został na 31 stycznia 1927 r.

Oddziały zechcą zatem nie nabywać więcej banknotów Banku Austro-Węgierskiego ze stemplem Deutschösterreich i nadesłać posiadane zapasy do Oddziału Głównego przy okazji najbliższego transportu.

Zawiadomienia oddzielne Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu o wpłatach eksporterów w markach polskich zbyteczne.

Okólnikiem Nr. 179 z dnia 3 listopada 1923 r. polecono Oddziałom, aby o wszelkich wpłatach, dokonywanych w **walutach zagranicznych** na poczet zobowiązań eksporterów względem Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, zawiadamiały bezpośrednio osobnym listem każdorazowo wymieniony Urząd.

Niniejszym wyjaśnia się, że polecenie to nie dotyczy wpłat, dokonywanych przez eksporterów w **markach polskich**. W ostatnim wypadku Oddziały wydają klientowi zwykle pokwitowanie o wpłacie kwoty, nie wykazując w niem wcale odpowiadającej jej równowartości w walutach zagranicznych.

Ruch służbowy.

Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.

Dr. Nowak Henryk i Rędziejowski Wiesław do Oddziału Głównego w Warszawie, Dubaniowski Mieczysław do Oddziału w Gnieźnie, Kowalczyk Piotr do Oddziału w Łodzi.

Zwolniono ze służby urzędników kat. „A”.

Pilcer Zygmunt wystąpił z Oddziału w Łodzi.

Przeniesieni.

Michejda Alfred, St. Kontroler, Zastępca Dyrektora Oddziału w Grudziądzu na stanowisko Zastępcy Dyrektora Oddziału w Katowicach z dniem 10 grudnia 1923 r., Kożusznik Rudolf, Kontroler, Dyrektor Oddziału w Rybniku do Oddziału we Lwowie, Curzytek Karol, urzędnik z Oddziału w Jarosławiu do Oddziału w Katowicach, Kutek Tadeusz, urzędnik z Oddziału w Rybniku do Oddziału w Kaliszu.

Nominacje.

Preiss Stanisław, St. Kontroler, Zastępca Dyrektora Oddziału w Katowicach mianowany Dyrektorem Oddziału w Rybniku z dniem 13 grudnia 1923 r., Rydel Juliusz, urzędnik Oddziału w Grudziądzu mianowany Zastępcą Dyrektora Oddziału w Grudziądzu z dniem 10 grudnia 1923 r.

**Naczelna Dyrekcja
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**